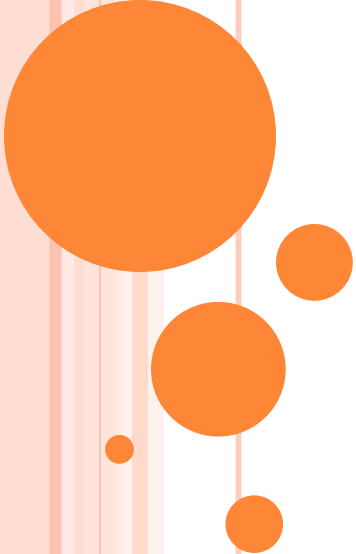

Tieslietu ministrija

PROJEKTS Nr.JUST/2010/KPEN/AG/1546
"ATJAUNOJOŠĀ TAISNĪGUMA AKTUĀLAS PROBLĒMAS,
RISINĀŠANAS PERSPEKTĪVAS EIROPAS SAVIENĪBĀ"

KONFERENCE „CILVĒKTIESĪBU SAMĒROŠANA UN
PREVENTĪVO PIESPIEDU LĪDZEKĻU IZPRATNE”
RĪGA, 2013. GADA 27.MARTS

PLĀNOTĀ RĪCĪBA PREVENTĪVO PIESPIEDU LĪDZEKĻU IEVIEŠANAI LATVIJĀ

Dipl.iur.Evita Miezāne,
Tieslietu ministrija

JAUNĀS INICIATĪVAS

- Politikas plānošanas dokuments – **Preventīvo piespiedu līdzekļu koncepcija**

(normatīvo aktu projekti koncepcijas īstenošanai ir izstrādājami līdz 2017).

- Likumprojektu pakete **civiltiesisku preventīvu līdzekļu** (personisko tiesību aizsardzības līdzekļu) ieviešanai.

(paredzēts, ka likumprojekti stāsies spēkā 2014.gada 1.janvārī)

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTS

“PREVENTĪVO PIESPIEDU LĪDZEKĻU KONCEPCIJA”

- **Koncepcijas mērķis** – mainīt uzsvaru no vardarbības seku novēršanas uz cīņu ar vardarbības cēloņiem.
- **Pamatojums** – izpratne par to, ka Satversmē noteiktais valsts pienākums aizsargāt ikvienas personas pamattiesības ietver ne vien pienākumu šādus pārkāpumus aizliegt un noteikt atbildību par aizlieguma pārkāpumu, bet arī veikt pasākumus, lai pamattiesību pārkāpumus novērstu.

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTS

“PREVENTĪVO PIESPIEDU LĪDZEKĻU KONCEPCIJA” II

- **Preventīvie piespiedu līdzekļi (PPL)** – pasākumi vardarbības novēršanai, lai panāktu personas un sabiedrības lielāku drošību.
- **Mērķa grupa** – personas no 11 gadu vecuma, kuru uzvedībā tiks konstatēti vardarbības riski un kuras citādi radīs vai varēs radīt vardarbības risku.
- **Vardarbības risks** – apdraudējums citas personas vai personu dzīvībai, veselībai, dzimumneaizskaramībai, tikumībai vai brīvībai.

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTS

“PREVENTĪVO PIESPIEDU LĪDZEKĻU KONCEPCIJA” III

- **Plašs dažādu PPL klāsts** vardarbības riska un tā cēloņu novēršanai. Konceptijā paredzēti šādi līdzekļi:

1) **Personas uzraudzība**, tajā skaitā:

- *pienākums ziņot par dzīvesvietu un darba vai mācību vietu, kā arī izbraukšanu no dzīvesvietas;
- *pienākums noteiktā laikā atrasties noteiktā vietā;
- *aizliegums tuvoties noteiktai vietai;
- *aizliegums piedalīties noteiktos publiskos vai citos pasākumos;
- *aizliegums tuvoties un sazināties ar noteiktu personu vai personu loku;
- * aizliegums lietot apreibinošas vielas;
- *pienākums saņemt sociāli rehabilitējošus pakalpojumus.

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTS

“PREVENTĪVO PIESPIEDU LĪDZEKĻU KONCEPCIJA” IV

2) Rehabilitējošās aizsardzības noteikšana

Līdzeklis, ko var piemērot ne vien vardarbības risku radošajai, bet arī apdraudētajai personai, tajā skaitā: palīdzība dzīvesvietas meklēšanā, dokumentu formēšanā, nodarbinātības pasākumi, psiholoģiskā palīdzība.

3) Preventīvā drošības nauda (Ls 50 – 5000).

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTS

“PREVENTĪVO PIESPIEDU LĪDZEKĻU KONCEPCIJA” V

- **PPL būs piemērojami tik ilgi, cik ilgi pastāvēs vardarbības risks** – noteikto termiņu nepieciešamības gadījumā varēs vairākkārt pagarināt.
- **Apdraudētās vai cietušās personas iesniegums nebūs nepieciešams** – valsts un pašvaldību institūcijas būs tiesīgas ierosināt lemt par PPL piemērošanu, ja tām būs pamats uzskatīt, ka konkrēta persona rada vardarbības risku citai personai vai sabiedrībai kopumā.
- **Kompetento institūciju savstarpēja sadarbība** – tiks veicināta savstarpēja informācijas apmaiņa par iespējamo vardarbības risku, kā arī katrs gadījums tiks kopīgi izvērtēts un kopīgi tiks pieņemts lēmums par labāko risinājumu.

VARDARBĪBAS ĢIMENĒ NOVĒRŠANA

- **PPL piemērošana neatliekamības kārtībā:**
- pagaidu lēmums (10 dienas max)
- piemēros Valsts vai pašvaldības policijas darbinieks;
- piemēros personas uzraudzību:
 - *pienākumu noteiktā laikā atrasties noteiktā vietā;*
 - *aizliegumu tuvoties noteiktai vietai;*
 - *aizliegumu tuvoties un sazināties ar noteiktu personu*
- lēmums pārskatāms starpinstitucionālās sadarbības grupā

Paldies par uzmanību!

Evita Miezāne

Tieslietu ministrijas

Krimināltiesību departamenta

Juriskonsulte

Tālr: +371 67036970

Evita.Miezane@tm.gov.lv

